तालुका फळरोपवाटिका पार्डी, ता.लोहा, तालुका फळरोपवाटीका धनेगांव, ता.नांदेड व तालुका बिज गुणन केंद्र, ता.लोहा जि.नांदेड येथील ४० मजुरांना अदा करावयाची सुधारित रक्कम रु.९८,८२,६६९/- अदा करण्यास मान्यता देणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन

कृषी, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग शासन निर्णय क्रमांकः न्यायप्र-२०१२/प्र.क्र.१४१/१३-ओ

> मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरू चौक, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२. तारीख: ६ फेब्रुवारी,२०२४

वाचा:-

- 9) कृषि आयुक्तालयाचे पत्र क्र. कृआ/न्या.प्र./४० मजूर/रि.पि.क्र.८७१/२०१९/ आस्था-४/३६७१५, दि.२२/११/२०२३.
- २) मा. औद्योगिक न्यायालय, जालना यांचे युएलपी क्र. ५/२००८ वे प्रकरणी दिलेला दि.२९/१९/२०१० चा न्यायनिर्णय.
- ३) मा.उच्च न्यायालय मुंबई खंडपीठ, औरंगाबाद येथे दाखल याचिका क्र.८७१/२०११ बाबत दिलेला दि.२८/१/२०११ चा न्यायनिर्णय.
- ४) मा.सर्वोच्च न्यायालय यांचा एसएलपी क्र.८८७१/२०१३ बाबत दिलेला दि.२६/४/२०१३ चा न्यायनिर्णय.
- ५) शासन ज्ञापन क्र.न्यायप्र-२०१२/प्र.क्र.१४१/१३-अे, दि.२१/६/२०१९.

प्रस्तावना:-

मा.औद्योगिक न्यायालय, जालना येथील युएलपी क्र.५/२००८ चा दि.२९/१९/२०१० रोजीचा न्यायनिर्णय व मा.उच्च न्यायालय, मुंबई खंडपीठ, औरंगाबाद यांच्या दि.२९/२/२०१२ रोजीच्या न्यायनिर्णयाविरुध्द मा.सर्वोच्च न्यायालय, नवी दिल्ली येथे विशेष अनुमती याचिका (सी.सी.) क्र.८८७५/२०१३ अन्वये दाखल केली होती. दिनांक २६/४/२०१३ रोजी सदर अपिल मा.सर्वोच्च न्यायालय, नवी दिल्ली यांनी फेटाळले व मा.औद्योगिक न्यायालय, जालना येथील युएलपी क्र.५/२००८ चा दि.२९/११/२०१० रोजीचा व मा.उच्च न्यायालय, मुंबई खंडपीठ, औरंगाबाद येथीली रि.पि.क्र.८७५/२०११ चा दि.२९/२/२०१२ रोजीच्या निर्णयाची तात्काळ अंमलबजावणी करण्याचे आदेशित केले. सदर न्यायनिर्णयाच्या अनुषंगाने तालुका फळरोपवाटिका, पार्डी, ता.लोहा, तालुका फळरोपवाटीका धनेगांव, जि.नांदेड व तालुका बिज गुणन केंद्र, ता.लोहा जि.नांदेड येथील ४० मजूरांना मा.सर्वोच्च न्यायालयाच्या न्यायनिर्णयाच्या अनुषंगाने शासन सेवेत सामावून घेण्याबाबतचा शासन निर्णय दि.२६/६/२०१४ रोजी निर्गमित झाला आहे. सदर शासन निर्णयान्वये संबंधित ४० मजुरांना लातूर / औरंगाबाद व अमरावती विभागातील ग्रेड-१ मजूर रिक्त पदावर पदस्थापना देण्यात आली आहे.

तालुका फळरोपवाटिका, पार्डी, ता.लोहा, धनेगांव, जि.नांदेड व तालुका बिज गुणन केंद्र, ता.लोहा येथील ४० मजूरांना दि.१९/१/२००८ ते दि.३९/१२/२०१४ या कालावधीपर्यंत देय ठरणारी थकबाकीची रक्कम रु.१,४३,८६,१९५/- अदा करण्यास शासन ज्ञापन दि.२९/६/२०१९ निर्गमित करण्यात आला आहे.

सदर न्यायालयीन निर्णयाची अंमलबजावणी करत असताना प्रस्तुत प्रकरणातील मजुरांची संख्या ही कोणत्याही एक जिल्हयाच्या आस्थापनेवर सामावून घेणे शक्य नसल्याने ४० मंजुरांना लातूर संभाग, औरंगाबाद संभाग व अमरावती संभाग येथे सामावून घेण्यात आले. परंतु प्रत्यक्षात रक्कम अदा करण्याच्या वेळी परिगणनेनुसार रक्कम अदा करण्यात आलेली नाही. तसेच अमरावती संभागातील काही मजुरांना प्रत्यक्ष शासन निर्णय निर्गमित करण्याआधीच वेतनाची थकीत रक्कम अदा करण्यात आली होती. तसेच काही जिल्हयात अचूक परिगणना न करता काही मजुरांना जास्तीची रक्कम त्यांच्या खात्यात जमा केल्याचे दिसून येते. काही मजुरांना केवळ तगादा लावल्यामुळे उपस्थित दिवसाचे थकीत वेतन अदा करण्यात आलेले आहे व सदर मजुरांची थकबाकीची परिगणना बरोबर असल्याची धारणा व्यक्त केली आहे. तसेच याबाबत असे नमूद केलेले आहे की, मा.न्यायालयाचे आदेशानुसार कार्यवाहीची अंमलबाजावणी करत असताना विभांगामध्ये कोणताही समन्वय नसल्याने एकूण ४० मजुरांचे थकीत वेतन अदा करत असताना काही मजुरांना थकीत देय असलेल्या रकमेपेक्षा कमी रक्कम अदा करण्यात आलेली आहे. तसेच लाहुर संभागातील १४ मजूरापैकी एकालाही कोणतीही रक्कम अदा केलेली नाही.

वरील सर्व बाबी पाहता मा. औद्योगिक न्यायालयाची अंमलबजावणी करण्यास बराच विलंब झालेला आहे. तसेच, मजुरांना देय असलेली थकबाकीची रक्कम अद्यापही अदा केलेली नसल्याने त्यांना रक्कम अदा करणे गरजेचे असल्याने तसेच अतिप्रदान झालेली रक्कम संबंधित कर्मचारी तथा त्यांचे वारसाकडून वसुल करुन शासन खाती जमा करणे आवश्यक आहे. या सर्व बाबी पाहता वरील तिनहीं संभागातील सुधारित स्वरुपाची माहिती संकलित करुन सदर प्रकरणात मजुरांची थकीत रक्कम अदा करण्यासाठी या प्रकरणातील दिनांक २१/६/२०१९ च्या शासन ज्ञापनान्वये पूर्वी मंजुर करण्यात आलेली रक्कम रु.१,४३,८६,१५५/- या रकमेऐवजी मूळ रक्कम रु.१८,८२,६६१/ या रकमेस नव्याने मान्यता प्रदान करणे आवश्यक आहे. सदर प्रकरणातील अतिप्रदान झालेली रक्कम संबंधित कार्यालयातून वसूल करण्याच्या अटींच्या अधीन राहून मा. औद्योगिक न्यायालयाच्या न्यायनिर्णयाप्रमाणे ४० मजुरांना अदा करावयाची सुधारित रक्कम रु.१८,८२,६६१/- (लातूर संभाग रु.३९,६३,८७०/- + औरंगाबाद संभाग रु.४९,९७,५७२/- + अमरावती संभाग रु.६२,३७,६९४/- असे एकूण रु.१८,८२,६६१/-) (अक्षरी रुपये अठ्यान्नव लाख ब्याऐंशी हजार सहाशे एकसष्ट फक्त) अदा करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधिन होती.

शासन निर्णय:-

मा. औद्योगिक न्यायालयाच्या न्यायनिर्णयाप्रमाणे ४० मजुरांना अदा करावयाच्या (लातूर संभाग रु.३९,६३,८७०/- + औरंगाबाद संभाग रु.४१,९७,५७२/- + अमरावती संभाग रु.६२,३७,६९४/- असे एकूण रु.९८,८२,६६१/-) रु.९८,८२,६६१/- (अक्षरी रुपये अठ्ठयान्नव लाख ब्याऐंशी हजार सहाशे एकसष्ट फक्त) इतकी रक्कम अदा करण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे.

- २. वित्त विभागाने दिलेल्या अभिप्रायाच्या अनुषंगाने वित्तीय अधिकार नियम पुस्तिका १९७८ भाग-पहिला, उपविभाग-२, महाराष्ट्र आकस्मिक खर्च नियम १९६५ नियम पुस्तिका, अ.क्र.२, नियम क्र.७ मधील "भारित आकस्मिक" खर्चास मंजूरी देणे या वित्तीय शक्तीच्या अंतर्गत सदर शासन निर्णयातील नमूद अटी व शर्तीस अनुसरुन मा.सर्वोच्च न्यायालयाच्या न्यायनिर्णयाच्या अनुषंगाने एकूण ४० रोजंदारी मजूरांना वेतन व भत्ते देय थकबाकीची रक्कम रु.९८,८२,६६९/- अदा करण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे.
- ३. आयुक्त (कृषि) कार्यालयाने मा.न्यायालयाने दिलेल्या न्यायनिर्णयानुसार देय ठरणाऱ्या रकमेची अचूक परिगणना करुन शासनाचे प्रचलित नियम, अटी व शर्ती व आदेशांचे अनुपालन करुन वितरीत करण्यात यावी. तसेच या प्रकरणी कोणतीही प्रशासकीय वा वित्तीय अनियमितता होणार नाही, याची दक्षता घेण्यात यावी.

- ४. यावरील येणारा खर्च मागणी क्र.डी-३, २४०१-पिकसंवर्धन, ११९ बागायती व भाजीपाला, ११९(०३) रोपमळे, (०३)(०२) भाजीपाला रोपमळे, फळरोपमळे व स्थानिक उद्याने (२४०१ १७२२) (०२-मजूरी) आणि मागणी क्र.डी-३, १०३-बी-बियाणे, (००) (००)(०१) तालुका बीजगुणन (२४०१ ०२६१) प्रक्षेत्रे (अनिवार्य) (०२-मजूरी) या लेखाशिर्षाखाली सन २०२३-२४ करिता उपलब्ध असलेल्या निधीतून भागविण्यात यावा. सदर रक्कम कोषागारातून आहरीत व वितरीत करण्यासाठी संबंधित संभागातील उपविभागीय कृषि अधिकारी यांना आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे. तसेच त्यांना याबाबत कळविण्यात येते की, संबंधित ४० मजुरांना अदा करावयाच्या रकमेची अचूक परिगणना करुन सदर रक्कम वितरीत करावी. याबाबत कोणतीही अनियमितता झाल्यास याबाबतची सर्वस्वी जबाबदारी त्या कार्यालयाची राहील.
- ५. सदरचा शासन निर्णय वित्त विभागाच्या अनौपचारीक संदर्भ क्र.१०/२०२४/वि.वि./व्यय-१, दि.९/१/२०२४ व अनौपचारीक सं. क्र.२२/२४/सेवा-३, दिनांक २३/१/२०२४ रोजीच्या अभिप्रायास अनुसरुन निर्गमित करण्यात येत आहे.
- ६. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०२४०२०६१७४६०८४४०१ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्रांचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(हे. गो. म्हापणकर) उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १) आयुक्त कृषि, महाराष्ट्र राज्य पुणे.
- २) संचालक (फलोत्पादन), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
- ३) महालेखापाल-१ (लेखा व अनुज्ञेयता) (लेखा परीक्षा) मुंबई / नागपूर.
- ४) सह संचालक (आस्थापना),कृषि आयुक्तालय,पुणे.
- ५) सह संचालक लेखा व कोषागारे संगणक कक्ष नवीन प्रशासकीय भवन, ५ वा माळा मुंबई-३२.
- ६) विभागीय कृषि सह संचालक, लातूर / औरंगाबाद / अमरावती.
- ७) जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी,नांदेड / औरंगाबाद / अमरावती.
- ८) वरिष्ठ जिल्हा कोषगार अधिकारी, पुणे.
- ९) निवड नस्ती/कार्या.१३-अे.